

Nr 222.

Av herr **Ekdahl m. fl.**, om viss ändring av bestämmelserna rörande statsbidrag till skolskjutsar m. m.

Gällande bestämmelser rörande statsbidrag till skolskjutsar ge icke möjlighet att underlätta skolgången för enstaka och avsides boende barn. Där man kan samla 5—10 skolpliktiga barn, går det bra att sätta in en bil. Det blir valuta för bilkostnaden, när det är fråga om så pass många. Men gäller det bara en eller ett par gårdar med ett eller ett par skolpliktiga barn, ställer sig bilskjuts för dyr. För underlättande av skolgången i sådant fall står enligt nuvarande bestämmelser endast en utväg till buds: inackordering i skolorten. Ofta är det emellertid så — icke minst i hem av här åsyftat slag — att man till det yttersta sätter sig emot den upprepade och långvariga skilsmässa mellan hem och barn, som inackorderingssystemet innebär. Där denna mycket naturliga och i och för sig sunda reaktion gör sig gällande, uppstå konflikter, vilka för närvarande icke kunna lösas på sätt, som ta rimlig hänsyn till barnet och hemmet. Antingen måste hemkänslan ge vika, eller ock tvingas barnet dragas med alla de vedermödor, som en lång och besvärlig skolväg för med sig.

Små jordbrukare och torpare och andra medborgare i skogsbygder och ödemarker utföra en kulturgärning under förhållanden, som i och för sig medföra hårda uppoffringar. När samhället ålägger sådana ensamma och hårt arbetande människor skolplikt för deras barn men icke anser sig kunna tillhandahålla skolor inom rimliga avstånd, borde ingen utväg lämnas oförsökt att hjälpa dessa barn till möjligheter att under fullgörande av skolplikten få växa upp i den nejd, där deras hem är beläget. Tvingas barnen att termin efter termin skoltiden igenom vara borta från hemmet, föreligger nog i de flesta fall den faran, att de efter skoltidens slut knappast kunna växa fast i hembygdens ensamhet.

Vi tillåta oss peka på ett par möjligheter att råda bot på de svårigheter, om vilka vi med det ovan sagda sökt ge en antydning.

För närvarande kan skolgång i fortsättningsskola underlättas genom statsbidrag till bestridande av kostnader för skolskjuts, som framföres av barnen själva (k. k. den 28 juni 1941 — svensk författningssamling nr 574). Finge ifrågavarande bestämmelse tillämpas även beträffande barn på folkskolestadiet, innebure detta en verksam hjälp åt de hem, som här åsyftas. Minimiavstånden borde dock i fråga om barn i folkskolan sättas lägre, t. ex. 4 km för barn i åldern 7—9 år, för äldre barn 5 km.

Om ett kontant bidrag, motsvarande det statsbidrag, som för närvarande kan utgå vid inackordering i skolorten, utbetalades till föräldrarna, gäves dessa möjlighet att själva ordna barnens färd till skolan. Närliggande gårdar kunde turas om med skjuts. Någon av föräldrarna eller annan äldre anhörig kunde skjutsa barnet på cykel, sparkstötting, båt eller på vad sätt omständigheterna göra lämpligt. Många möjligheter att ordna saken i här avsedd riktning kunna ges, bara inte bestämmelserna göras för snäva eller tillämpningen för rigorös.

Hjälp till självhjälp anses ju vara den riktigaste principen för samhällets stöd. Det torde kunna erkännas, att sådana utvägar som här föreslås till hjälp åt människor, vilka ha att bära ensamhetens och de stora avståndens bördor, bygga på denna princip.

Vid tidigare dryftande av åtgärder i denna riktning har inväntats, att kontrollen bleve svår och missbruken inte lätta att avvärja. Denna farhåga torde vara ganska obefogad. Folkskolestyrelser, lärare, skolläkare och folkskoleinspektörer äro förvisso i tillfälle att se till och komma också säkert att se till, att den hjälp, som på antydda vägar kan komma att ges, verkligen kommer barnen tillgodo.

Med stöd av det ovan anförda tillåta vi oss hemställa,

att riksdagen för sin del måtte besluta,

1. att bestämmelserna i k. k. den 28 juni 1941, svensk författningssamling nr 574, utsträckas att gälla även barn å folkskolestadiet, varvid dock minimiavstånden enligt § 3 böra fastställas till 4 km för de yngsta barnen och 5 km för övriga; samt

2. att där skolskjuts med statsbidrag enligt nuvarande bestämmelser icke kan anordnas, skoldistrikt erhåller möjlighet att genom utnyttjande av statsbidrag till inackordering underlätta skolgången jämväl för barn, som föräldrarna önska behålla boende i hemmet även under skolterminerna.

Stockholm den 24 januari 1942.

Thorvald Ekdahl.

<i>L. A. Björklund.</i>	<i>Jon. N. Jonsson.</i>	<i>Hulda Skoglund-Lindblom.</i>
<i>A. Hermansson.</i>	<i>Carl E. Johansson.</i>	<i>Anna Lindqvist-Petersson.</i>
<i>And. Hilding.</i>	<i>Wald. Svensson.</i>	<i>Patrik Svensson.</i>
<i>Eric Hansson.</i>	<i>Axel Landgren.</i>	<i>I. Pettersson</i> i Rosta.
<i>Victor J. Mattsson.</i>	<i>Ernst Berg.</i>	<i>Aug. Spångberg.</i>
<i>Bertil Andersson,</i> Surahammar.	<i>Anders Pettersson</i> i Dahl.	<i>Gust. Rosander.</i>

<i>Elof Hällgren.</i>	<i>Carl Hoppe.</i>	<i>Ivar Jansson.</i>
<i>Sigfrid Jonsson.</i>	<i>E. Oskar Åkerström.</i>	<i>Gust. Larsson</i> <i>i Julita.</i>
<i>Sigvard Ohlsson.</i>	<i>Joh. Nilson.</i>	<i>K. E. Hansson</i> <i>i Skediga.</i>
<i>Per Persson</i> <i>i Norrby,</i>	<i>Aron Gustafsson</i> <i>i Lekåsa.</i>	<i>Erik Brandt.</i>
